

Coronavirus: Update over overheidssteun voor de luchtvaartsector en het behoud van connectiviteit

Geachte minister Van Nieuwenhuizen,

Ik hoop dat u en uw dierbaren, vrienden en collega's veilig en gezond zijn. Ik schrijf u om opvolging te geven aan mijn brief van maart jl. Graag breng ik u op de hoogte van de huidige situatie bij easyJet en draag ik namens easyJet een aantal suggesties aan die de Nederlandse regering kan overwegen om het voortbestaan van luchtvaartmaatschappijen te bestendigen en het herstel van de branche, wat hard nodig is na de huidige coronacrisis, te bevorderen.

De acties van easyJet om ons bedrijf liquide te houden en onze mensen te ondersteunen

Het coronavirus blijft een enorme impact hebben op luchtvaartmaatschappijen. Boeking voor toekomstige vluchten zijn ingestort en onze vloot van meer dan 330 vliegtuigen staat sinds 23 maart aan de grond vanwege de verregaande reisbeperkingen. Er is grote onzekerheid over wanneer mensen weer kunnen gaan reizen en we maken ons steeds meer zorgen dat de zomervakantieperiode, de periode waarin luchtvaartmaatschappijen veel van hun winst moeten maken, simpelweg niet door zal gaan zoals we gewend zijn.

Onze primaire focus ligt op het behouden van onze liquiditeit en het vermijden van banenverlies. Daarom blijven we alles in het werk stellen om alle niet-kritieke uitgaven van het bedrijf stop te zetten om onze kasreserves te beschermen en ervoor te zorgen dat easyJet deze crisis overleeft. We hebben ook een nieuwe overeenkomst bereikt met Airbus om de levering van 24 vliegtuigen uit te stellen, om geld te besparen en toekomstige capaciteit te verminderen. Bovendien hebben veel van onze medewerkers in heel Europa, in overleg met onze vakbonden, ingestemd met verlof, gedeeltelijke werkloosheidsregelingen en/of tijdelijke loonsverlagingen. In Nederland heeft easyJet aanspraak gemaakt op de NOW-regeling van de overheid om personeelskosten te verminderen. Deze regeling is van cruciaal belang om ervoor te zorgen dat we onze mensen in dienst kunnen houden. We zijn dan ook dankbaar voor de inspanningen die ervoor hebben gezorgd dat het easyJet-personeel in Nederland toegang heeft tot deze, en andere regelingen.

We voeren ook een reeks maatregelen in om onze kasreserves te vergroten die ervoor zorgen dat we de liquiditeit hebben om een langere periode van verminderde of geen passagiersvraag kunnen overleven. Als onderdeel hiervan hebben we al £3,3 miljard aan kasreserves aangelegd, een onderdeel daarvan is de £600 miljoen die is geleend uit de Britse Covid Corporate Financing Facility (CCFF).

Onmiddellijke actie om het voortbestaan van Europese luchtvaartmaatschappijen te bestendigen

Dit is een buitengewoon moeilijke tijd voor iedereen in de luchtvaartsector en we verwelkomen dat zowel de EU als nationale regeringen al maatregelen hebben genomen om bedrijven te ondersteunen, zoals de tijdelijke vrijstelling van de slotsverordening en nationale regelingen ter ondersteuning van werkgevers en werknemers. Maar er is meer actie nodig en met name luchtvaartmaatschappijen hebben een officiële **wetswijziging van EU261** nodig om luchtvaartmaatschappijen in staat te stellen vouchers uit te geven voor annuleringen veroorzaakt door het coronavirus in plaats van restituties te verstrekken. Dit ondersteunt niet alleen de liquiditeitsbehoeften van luchtvaartmaatschappijen op korte termijn, maar ondersteunt in de toekomst ook het herstel doordat mensen weer met een gerust gevoel kunnen boeken.

Wij voelen ons hierin gesteund door de Nederlandse regering; in het bijzonder door uw oproep de vouchers te gedogen. Deze Nederlandse leidende rol is zeer welkom. Ik weet dat een amendement van EU261 niet eenvoudig is, maar het zal enorm belangrijk zijn bij het ondersteunen van alle Europese luchtvaartmaatschappijen. Het blijft belangrijk om bij de Europese Commissie aan te dringen een dergelijk wetsvoorstel te doen en met het Europees Parlement samen te werken om aanvaarding te bespoedigen.

Maatregelen op de midden- en lange termijn, ter ondersteuning van economisch herstel en behoud van luchtconnectiviteit

Het wordt steeds duidelijker dat we geen onmiddellijke terugkeer naar 'normaal' kunnen verwachten, zowel wat betreft de vraag naar vlieguren als mogelijke nieuwe gezondheids- en veiligheidseisen voor het opereren van vluchten. Luchtverbindingen zijn essentieel voor economische groei en de luchtvaart ondersteunt 4% van het Europese BBP. De potentiële onzekerheid over de vraag en het risico dat reisbeperkingen opnieuw moeten worden opgelegd, vergroten echter het risico dat de connectiviteit beperkt wordt en luchtvaartmaatschappijen alleen routes aanbieden waarvan ze zeker weten dat ze winstgevend zijn. Om ervoor te zorgen dat de connectiviteit maximaal is en luchtvaartmaatschappijen in staat zijn zoveel mogelijk diensten aan te bieden, suggereren we het volgende:

Een vrijstelling van alle toepasselijke luchtvaartbelastingen voor de komende 12 maanden voor alle luchtvaartmaatschappijen:

- Dit drukt de kosten voor luchtvaartmaatschappijen en het bedrijfsrisico dat het aanbieden van vluchten met zich meebrengt. Hierdoor kunnen we meer connectiviteit tegen betere tarieven aanbieden.
- Wij verwelkomen de aankondiging van de Nederlandse regering over de mogelijkheid de invoering van de vliegbelasting uit te stellen van januari 2021 naar een later moment. Dit verbetert de liquiditeitspositie van luchtvaartmaatschappijen die op dat moment hopelijk in een herstelfase zitten en de connectiviteit van Nederland en Europa weer aan het opbouwen zijn.

Een vrijstelling van kosten voor de luchtverkeersleiding (ATC) voor de komende 12 maanden:

- We verwelkomen het voorstel van Eurocontrol voor een tijdelijke opschorting van de ATC-kosten van luchtvaartmaatschappijen voor de periode van februari tot mei, met betalingen beginnend in november 2020. Helaas zal dit de huidige liquiditeitscrisis binnen de luchtvaart enkel naar een toekomstige datum verplaatsen. Realistisch gezien zou een kwijtschelding voor de heffingen over het volledige jaar 2020 het beste zijn om de sector in staat te stellen onmiddellijk te overleven en te helpen bij het herstel.

Overige punten ter overweging:

- Verlaging van luchthavengelden (bijvoorbeeld via opschorting van dividenden voor luchthavens, zoals Schiphol heeft aangekondigd, maar ook door overname van beveiligingskosten door de staat).
- Een verhoging van de financiering aan organisaties die nationaal en regionale toerisme promoten.
- Een gemeenschappelijke, Europese aanpak met betrekking tot gezondheids- en veiligheidseisen voor luchtvaartactiviteiten tijdens de herstelperiode en daarna, in plaats van een lappendeken van nationale maatregelen.

De rol van staatssteun en het belang van een gelijk speelveld

easyJet is in principe niet tegen staatssteun voor luchtvaartmaatschappijen, maar deze moet wel op gelijke voet worden aangeboden zodat alle Europese luchtvaartmaatschappijen hiervan kunnen profiteren. Door de overheid gesteunde leningen moeten op commerciële basis worden aangeboden en alle geldelijke subsidies moeten op gelijke basis beschikbaar zijn voor alle luchtvaartmaatschappijen die in dat land opereren (de maatschappijen die lokaal vliegtuigen stationeren en lokaal personeel in dienst hebben). Waar specifieke ondersteunende maatregelen worden getroffen, bijvoorbeeld door het uitstel van bepaalde belastingen, moeten deze maatregelen voor alle Europese luchtvaartmaatschappijen toegankelijk zijn.

Veel mensen hebben in deze context terecht het onderwerp duurzaamheid genoemd. Laat me duidelijk zijn: onze toewijding aan duurzaamheid is niet veranderd. Als enige grote luchtvaartmaatschappij ter wereld compenseren we nog steeds, namens al onze klanten, de brandstof die voor al onze vluchten wordt gebruikt. Dit is een maatregel op de korte termijn. Tegelijkertijd concentreren we ons op het verminderen van onze directe emissies en het ondersteunen van de ontwikkeling van nieuwe technologieën zoals hybride en elektrische luchtvaart op de middellange en lange termijn. Wij zijn voorstander van het opnemen van duurzaamheidscriteria als voorwaarde voor staatssteun. Dit helpt bij het verduurzamen van de sector en bij het opbouwen van de publieke steun die nodig is voor elke overheidsinterventie die specifiek is gericht op de luchtvaartsector.

Ik verwelkom graag uw feedback over deze voorgestelde maatregelen, zodat we kunnen blijven samenwerken om toekomstige connectiviteit te waarborgen. Onze Country Manager Nederland, William Vet, blijft in contact met u om u op de hoogte te houden van de acties die we ondernemen. Aarzel niet om contact met hem op te nemen voor eventuele vervolgvragen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Johan Lundgren
CEO easyJet